

Чырвоная Зьмена

**ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ**
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяца	90
6 месяцаў	1 р. 80
1 год	3 р. 30

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсомольская 25, тэлеф. № 903.

№ 4 (972) | НЯДЗЕЛЯ, 5-га студзеня 1930 г.

ГОД ВЫДАНИЯ IX.

Грандыезныя дэманстрацыі баспрацоўных у Польшчы

Крызіс у тэкстыльнай прамысловасці і забастовачны рух
разрастаецца

Фабрыкі зачыняюцца—расце баспрацоўе

ВАРШАВА, 8. Рух баспрацоўных у Польшчы з кожным днём пашыраецца. Усё часцей і часцей спатыкаюцца паведамленні ў друку аб сутычках баспрацоўных з паліцыяй. У Варшаве адбыліся грандыёзныя дэманстрацыі баспрацоўных, якія прарвалі паліцэйскі кардон і ўварваліся ў гібінат бургомистра з патрабаваннем тэплагі баспрацоўным. Паліцэйскія заагнала дэманстрацыю.

У Познані некалькі тысяч баспрацоўных сабраліся каля памяшкання біржы працы. Выступіўшыя прамовы патрабавалі безадкладнай выплаты дапамогі і павялічэння размеру годовага пайку, які атрымваюць баспрацоўныя.

Поліцыя, якая выступіла супроць баспрацоўных, было аказана актыўнае супраціўленне, у выніку чаго моцна збылі паліцэйскі і ранены выстралам з рэвалюеру баспрацоўны.

У Лодзі адбылася вялікая дэманстрацыя баспрацоўных на чале з камітэтам тэплагі. Паліцыя чатыры разы атакавала баспрацоўных, якія арганізавалі паходы да магістрату. На дарозе дэманстранты праходзілі міма казармаў з лезунгамі аб брадарстве салдат і рабочых і спыніліся каля памяшкання турмы, патрабуючы вызвалення паліцэйскіх заключенных. Дэманстранты былі разгананы паліцыяй. Такія-ж самыя дэманстрацыі адбыліся ў Ільве, пад лезунгам «хлеба і працы».

Офіцыйная статыстыка прызнае, што на 30 лістапада 1929 году лік баспрацоўных у Польшчы павялічыўся ў параўнанні з 1928 г. на 28 проц.

У Каморскім і Познанскім ваводатвах баспрацоўе ўзрасло на 125 проц. за год, у Варшаве—на 88 проц., у Лодзі—на 53 пр.

Побач з гэтым расце крызіс і забастовачны рух. У Лодзіскім раёне пачалася забастовка панчошных фабрык, якая ахапіла Лодзь і шэраг іншых гарадоў. Растучы крызіс усё больш ахоплівае польскую тэкстыльную прамысловасць.

У апошнія дні зачынілася шэраг фабрык, у прыватнасці, у Бельску зачынілася 16 тэкстыльных фабрык.

НОВЫ САКРАТАР ЦК КП(б)Б Аўтобіяграфія тав. ГЭЯ

Тав. ГЭЯ, К. В. нарадзіўся ў 1896 годзе ў горадзе Ленінградзе. У рэвалюцыйнай рабоце прымае ўдзел, пачынаючы з 1913 г.

У 1916 г. т. ГЭЯ ўступае ў шэрагі РСДРП (большавікоў) і вядзе партыйную работу ў Харнаве аж да лютаўскай рэвалюцыі.

У часе Кастрычнікавай рэвалюцыі і грамадзянскай вайны ў 1917-19 гадах т. ГЭЯ працуе ў Пскове старшынёю губныканкому, а пасля сэкратаром Пскоўскага губкому РКП(б).

У 1920 г. т. ГЭЯ працуе ў Саратаве, на транспарце. У 1921 г. ізноў сэкратаром Пскоўскага губкому.

У 1922 г. т. ГЭЯ знаходзіцца на партыйнай рабоце ў г. Ленінградзе (загадчык арганізацыйнага аддзела Паўночна-Заходняга бюро К УсеКП(б)), у 1923 г. на Урале сэкратар Сьвярдлоўскага губкому.

У 1924 г. т. ГЭЯ абіраецца 14 м партыйным зьездам кандыдатам у члены ЦК УсеКП(б) і працягвае партыйную работу сэкратаром у шэрагу арганізацый на Урале.

У 1925-26 г. т. ГЭЯ працуе загадчыкам арганізацыйнага аддзела ЦК УсеКП(б).

У апошнія часы т. ГЭЯ быў членам выканкому Чырвонага Проф-

інтэрну. Тав. ГЭЯ кандыдат у члены ЦК УсеКП(б).

Гарачае вітаньне пролетарам Чырвонага Сормава

ад большавікоў і ўсяе рабочае клясы БССР

Пленум Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б ад імя большавікоў і ўсяе рабочае клясы БССР гарача вітае адзін з лепшых атрадаў пролетарыату Савецкага Саюзу рабочых Чырвонага Сормава.

БССР, народжаная Кастрычнікавай рэвалюцыяй, воляю пролетарыату і яе партыі з краю балот ператварэцца ў індустрыяльна-аграарны край—будзе новыя фабрыкі і заводы, магутныя калектывныя гаспадаркі, шырока разгортае будаўніцтва пролетарскай культуры.

Толькі ў гэтай сямі ўсяго Савецкага Саюзу, толькі пры дапамозе пролетарыату братэрскіх Соцыялістычных Рэспублік БССР змагла ў далейшым яшчэ большым тэмпам ісьці па шляху соцыялістычнага будаўніцтва.

Рабочая кляса БССР у саюзе з бядняцка-серадняцкімі масамі сялянства, пад кіраўніцтвам КП(б)Б, цвёрда ажыццяўляючы генэральную лінію партыі, ідзе шпаркімі тэмпамі ў нагу з усім Савецкім Саюзам, па шляху індустрыялізацыі, па шляху соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Гэтыя вялізарныя поспехі, дасягнуты дзякуючы рашучаму наступленьню на клясавага ворага, на кулака, на нэпмана, дзякуючы

большавіцкай няпрымірмасці, да ўсіх ухляў ад генэральнай ленынскай лініі, пры актыўным удзеле ў нашым будаўніцтве шырокіх рабочых мас.

ЦК КП(б)Б запэўнівае рабочых Чырвонага Сормава, што Савецкая Беларусь, якая знаходзіцца ў фарпосце Савецкага Саюзу, пры дапамозе Чырвонага Сормава, выканала задачы, пастаўленыя перад ёй партыяй у справе соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Гарача вітаючы пачынае сормаўскіх рабочых—вызначэнне першага атраду перадавых будаўнікоў для непасрэднага ўдзелу ў соцыялістычнай рэканструкцыі вёскі, пленум ЦК КП(б)Б упэўняе, што чырвоныя сормаўцы ў далейшым будуць прымаць самы актыўны ўдзел у справе соцыялістычнага будаўніцтва БССР.

Няхай жыве пролетарыят Чырвонага Сормава—адзін з лепшых атрадаў рабочае клясы Савецкага Саюзу.

Няхай жыве саюз рабочае клясы з бядняцка-серадняцкімі масамі сялянства.

Няхай жыве УсеКП(б)—кіраўнік і арганізатар соцыялістычнага будаўніцтва.

Ордэн Чырвонага Сыцягу баявой Далёка-Усходняй

ЦВК СССР паставіў узнагародзіць Далёка-Усходнюю Армію за геройскую самааданасць пролетарскай рэвалюцыі, праяўленай войскамі па абароне савецкіх граніц у часе канфлікту на КУ чыгунцы,—ордэнам Чырвонага Сыцягу.

У сувязі з гэтым ЦВК СССР выдаў пазаўчора загад за подпісам Народнага Камісара Вайсковых Спраў і старшыні РВС тав. Варашылава. У загадзе гаворыцца:

«Перамога мірнага, таварыскага кітайскаму народу палітыка Савецкага Саюзу, і палітыка жорсткае паражэнне авантурыскага захопніцка палітыка кітайскіх панцоў, гаварала ў стаячых за ім імперыялістычных ворагаў Кітаю.

Асобай Далёка-Усходняй Армія дала сакрушаючы адпор кітайскім войскам і белабандытам.

Гароічна змагаўся ўсе роды войск. Страдаючы і тэхнічны часткі, конніца. Амурская вайсковая флётэлія і авіяцыя. Комуністы комсомольцы былі на перадае на чале часцей, паказваючы прыклад выканання баявога абавязку перад пролетарскай рэвалюцыяй. Байцы Асобай Далёка-Усходняй Арміі ніколі не дапускалі ў сваіх шэрагах элементаў нагнянальнай вузасці, нацыянальнага сунення і тым больш нацыянальнай нянавісці да кітайскіх працоўных.

Рэвалюцыйны Вайсковы Савет СССР з задавальненнем устаўноўвае, што як да і пасля баявых сутычак, так і ў часе баявых сутычак кітайскі працоўны заўсёды спатыкаў у кожным чырвонаармейцы свайго сябра і абаронцу.

Асобай Далёка-Усходняй Армія бліскуча справілася з ускладненымі на яе задачамі.

Конфлікт на КУ чыгунцы вырашан. Але будзем на варце, будзем зорка сачыць за кожным рухам імперыялістых. Няхай барацьба на Далёкім Усходзе яшчэ больш загартуе нашы шэрагі, няхай яна ўвядзе новую сілу для далейшай баявой вучобы Чырвонай Арміі».

У ЦК УсеЛКСМ

МАСКВА, 3. ЦК УсеЛКСМ сумесна з колгасцэнтрам і колгасцэцыйным жывёлаводчага саюзу камандыраваў 170 комсомольцаў у розныя вобласці СССР на работу па жывёлаводстве ў часе вясновай пасаўнай кампаніі.

МАСКВА, 3. Пры ЦК УсеЛКСМ адбылася першая ўсесаюзная нарада па ўдзелу моладзі ў савецкім будаўніцтве. На нараду прыбыло каля 100 дэлегатаў ад савгасаў з розных часцей Саюзу. 3 дакладам аб пачынаючым плане савецкага будаўніцтва выступіў прадстаўнік дзяржплана тав. Пулікаў.

Парадак на К.-У. чыг. аднаўляецца

ТОКІЁ, 3. З Харбіну паведамляюць, што адбылося першае пасаджэнне праўлення КУ чыгункі. Праўленнем прызначаны начальнікі службаў.

Некаторыя начальнікі службаў савецкай грамадзяне, якія працягвалі работу на чыгунцы пасля захопу іе, зьмешчаны з пасадаў і заменены новымі работнікамі, якія прыбылі з СССР.

Адновлены ў пасадах служачыя, якія былі звылены і звольніліся з чыгункі ў часе канфлікту.

Упраўляючы чыгункай тав. Руды і яго памочнік т. Дзянісаў уступілі ў выкананне сваіх абавязкаў. Адбылася скліканая ім першая нарада работнікаў чыгункі.

Нямецкі капітал рыхтуецца...

БЭРЛІН, 3.—Галава нямецкага ўраду рэйхскаміслер Герман Мюльер (соцыял-дэмакрат) і вайсковы міністр Грэнэр выступілі ў навагодні з'явамі, у якіх яны павядаюць бліжэйшыя планы буйнага капіталу.

Саме гаворы Мюльера зводзіцца да таго, што фінансавая становішча Нямеччыны ў новым годзе пагоршыцца, а таму працоўныя масы будуць абкладзены новымі вальмімі падаткамі.

Грэнэр заклікаў армію да «цвёрдасці», заклікаўшы, што Нямеччына «стаіць перад рашучымі падзеямі ў вобласці унутранай і замежнай палітыцы». Такі ж Грэнэр ня мае бліжэйшых, на ўвазе, ніякіх небудзь замежных вайны (6 Нямеччына ня можа зараз яе воюваць) дык значэнне яго слоў можа быць толькі адно: НЯМЕЦКІ КАПІТАЛ, ПРАЦЯГВАЮЧЫ ЖОРСТКІ НАЖЫМ НА МАССЫ, ПРАДБАЧЫЦЬ МАГУТНЫ УЗДЫМ

РЭВАЛЮЦЫЙНАГА РУХУ І ХОЧА ЗАДУШЫЦЬ ЯГО УЗБРОЕНАЙ СІЛАЙ.

Неабходна адзначыць пры гэтым, што некаторыя правыя колы ў Нямеччыне імкнуцца правацыраваць грамадзянскую вайну «раз на заўсёды» затапіць рэвалюцыю ў крыні».

БЭРЛІН, 3.1. Ад пачатку новага году ў выніку далейшага пагоршэння кан'юнктуры і мэрарпрыёмнасці па капіталістычнай рацыяналізацыі, магла дзецца новая хваля масовых звальненняў рабочых. Буйнае гамбургскае суднабудавнічае прадпрыемства «Вулькан» зачынілася. Звольнена 4 тысячы рабочых. Аб масовых звальненнях рабочых пераважна металавой, хімічнай і горнай прамысловасці. Паведамляюць таксама з Рурыкай вобласці, Рэйнскай вобласці, Вестфаліі і Сааоніі. Прадпрыемствы нарытаюцца звальненнем дзея таго, каб выкінуць з прадпрыемстваў рэвалюцыйных рабочых.

Рэвалюцыйная хваля ў Індыі

ЛЕНДАН, 2-1. У асьвядоўленых колах лічаць, што ўгодніцы кіраўнікі агульна-Індыйскага «нацыянальнага конгрэсу» (заа'ядненне англійскіх нацыяналістычкіх партыі) ня будуць выконваць «мелыя» рэвалюцыйныя сасіі конгрэсу, якая толькі-што зачынілася. Хутчэй за ўсё яны абмяжуюцца параўнаўча бяскрыўднай мерай, а менавіта—выходам з законадаўчых сходаў (выбарчыя ўстановы, якія супрацоўнічаюць з англійскай уладай у Індыі).

Разам з тым, яны па ўсёй магчымасці пачнуць новыя перагаворы з англійскай уладай, у выніку якіх прымуць улез у лэнданскай англа-індыйскай канферэнцыі; гэтая канферэнцыя заклікаецца англійскім урадам для

абгаварэння пытанняў аб «пераглядзе канстытуцыі ў Індыі».

На гэтай канферэнцыі згоднікі не пазбегну адмовы ад лезунгу поўнай незалежнасці Індыі і задавоўчага патрабавання аб прадастаўленні Індыі праваў самакіраўніцтва.

Аднак, справа ня отолькі ў палітыцы згоднікаў, колькі ва ўзьдзе рэвалюцыйнага масовага руху ў Індыі. Менавіта гэты рух выклікае вялікую трывожу ў англійскай буржуазіі. Індыйскія згоднікі прымушаны лічыцца з ростам гэтага руху.

У сувязі з гэтым, становішча ў Індыі сур'езнае адбываецца і на палітычным становішчы ў Англіі:

Гаага №2 прыступіла да „работы“

ГААГА, 3. Перад офіцыйным адчыненнем другой гаагскай канферэнцыі старшыні дэлегацыі дагаварыліся аб парадку работы канферэнцыі. Вырашана стварыць дзве камісіі: першая—па пытаннях, якія звязаны з рэпарацыйнымі плацымі Нямеччыны і другая—для разгляду пытанняў аб Усходніх рэпарацыях (гэта значыць плацых, якія належыць Венгрыі, Баўгарыі і Аўстрыі).

Старшынёй першай камісіі назначан бальгійскі прэм'ер Жаснар. Старшынёй другой камісіі—назначан французскі міністр працы Лумэр.

Забастовка друкароў у Ліёне

Фонд абароны „Юманітэ“ расце

ПАРЫЖ, 3-1. У Ліёне распачалася забастовка друкароў. Бастуюць усе друкарні гораду. Забастовка выклікана адмоваю рабочых аднавіць калектывны дагавор на ранейшых умовах. Рабочыя патрабуюць павялічэння заробтку на 9 франкаў у дзень, а прадпрыемствы згаджаюцца павялічыць толькі на 3 франкі. Дзёве самы буйны ліёнскія газеты ня вышлі. Іншыя выданні выходзяць скарачанымі.

ПАРЫЖ, 3-1. Масавыя абары ў фонд абароны „Юманітэ“, якія далі ўжо больш за 1.600.000 франкаў, прадаўжаюцца. Поруц з ім і посьпехам распачалася падпіска на аблігацыі выплывае „Юманітэ“ 2-х міліённай пазыкі.

Увасім і выклікаем „Большавін“, абутковую фабрыку і шчотачнікаў

Комсомольскі калектыв менскай шчотачнай фабрыкі імя Н. К. Крупскай уносіць на карысць газеты комуністычнай партыі Францыі „Юманітэ“ 20 рублёў і 75 кап.

Выклікаем зрабіць тое-ж самае калектыву комсомолу „Большавін“, абутковай фабрыкі і шчотачнай фабрыкі.

Бюро калектыву.

БУРСАЦКІЯ ПРАВІЛЫ У САВЕЦКІМ ТЭХНІКУМЕ

«Чіновнікі должны вызначыць паводзіны дабы іх глупасць была». (Із размыслення Са-велья Октыблева).

Шмат часу прайшло з Чэхаўскай эпохі, але ж чэхаўскія героі дзе-ні-дзе засталіся. Твор Чэхава «Чалавек у футляры», дзе ён выводзіць настаўніка грэцкай мовы, які страшна здзіўляўся ўсёму таму, што не прадугледжана правіламі і ўстановамі, характэрна не толькі для Чэхаўскай эпохі, ён характэрны і цяпер для некаторай часткі настаўніцтва. Калі чэхаўскі герой гэта прадстаўляўся законамернасьцю, улюбленай абыватальскімі сламі і падтрымоўваемай старым расейскім урадавым укладам, дык зараз гэта ператвараецца ў звышдурасць, якую могуць вытараць людзі ўдзельныя ў футляры старога гімназіі і пансіёнаў «благородных девиц».

Да ліку такіх людзей у футляры мы адносім адміністрацыю, вучком і кіраўнікоў камсамольскай ячэйкі мазырскага педтэхнікуму. Да якіх толькі глупасцяў у Мазыры не ладзіліся. Благія «намеры» мазырскага кіраўнікоў педтэхнікуму заключаліся ў тым, што яны хацелі увесці ў тэхнікуме новы быт, новы распарадак часу, каб сапраўды выхавалі новага чалавека. З гэтай мэтай яны выдаюць правілы ўнутранага распарадку тэхнікуму, якія прадугледжваюць усе дробязі жыцця і быту студэнцтва, мэтай якіх была па форме, знішчыць усе адмоўныя бакі ў быту студэнцтва. Але ж на сутнасць у гэтых правілах працягваліся ў тэхнікуме старыя правілы і звычкі гімназіі і пансіёнаў «благородных девиц».

СПАЗЫНІЛІСЯ УСЯГО НА... 12 ГОД

Як і павінна быць. У правілах прадугледжана агульная ўстаноўка з якой відаць што «Период социалистичной реконструкции связанного с им уздыму культурной революции патрбуе ад нас вялікай напружанасці, класавай вытрыманасці, чоткасці, дысцыплінаванасці, арганізаванасці. Навучальная ўстанова, рыхтуючая будучых выхаванцаў і арганізатараў падрастаючага пакалення, павінна быць прыкладам у гэтай справе». Мы з гэтай устаноўкай згодны. Пабачым, як далей у правілах прадугледжана канкрэтызацыя мэтай устаноўкі гэтых правіл. Чытаем раздзел правіл пад назвай — «Узаемаадносіны паміж сабой».

«Узаемаадносіны паміж студэнтамі павінны быць таварыскімі, ні ў якім разе недазваляецца ўжыванне лаяк і грубае абыходжанне».

Адносіны паміж студэнтамі і сту-

дэнтамі не павінны быць мяшчанскімі, аднолькава непатрэбна як грубасць з боку студэнтаў, так і жаманства з боку студэнткі. Здрава загуглілі! Нам ужо абрыдла слухаць агульныя разважання аб мяшчанстве. Мы хочам толькі запытацца ў мазырскага кіраўнікоў, што яны разумеюць пад гэтымі словамі? Нам гэтыя словы напамінаюць шмат фактаў, калі пад словам «мяшчанка» хаваўся габейны прэтэнзіі да дзяўчыны, з боку некаторых «ухарэй». А пад словам «жаманства» нам успамінаюцца словы «Горе одного активиста комсомольца», у адказ на падладзеную камсамолькай заяву за хуліганскія выхадкі і здзекі над ёй. Ён, паміж іншым, гаварыў: «Яна крыўдзіцца за тое, што я падшоў да яе, абняў і палажыў руку на яе грудзі. Да па мне ніхай яна паложыць ня толькі рукі, але і ногі на мае грудзі, я за гэта крыўдзіцца ня буду». Вось голас хулігана абыватэля выпадкова папаўшага ў камсамол. Мы запытаемся ў вас, аб якім вы жаманстве думалі? Ой так, выбачайце, мы і запаміталі мяшчыны вы хацелі перанесці вопыты работы Інстытута «благородных девиц» у нашу сучаснасць.

Так, вы трохі спазніліся, усяго на 12 год.

ТАВАРЫШ ПА... ЗАГАДУ

Працягваем чытаць правілы далей. Знаходзім раздзел: «Як студэнт павінен абыходзіцца з настаўнікамі». Пункт II-гі гаворыць:

«Назваць настаўніка трэба па фаміліі з дабаўленнем слова таварыш (таварыш Іваню, таварыш Ракаў і г. д.)». Гэта на 12 год Рэвалюцыі ў Мазыры ўспомнілі, што настаўнік гэта таварыш, і што яго патрэбна называць па фаміліі з дабаўленнем слова таварыш. Няўжо-ж да гэтага часу ў Мазыры настаўнікаў не называлі таварышамі, мабыць запаміталі, што працоўны інтэлігент сумленна адданы нашаму сацыялістычнаму будаўніцтву займае не апошняе месца ў агульным ланцугу нашай клясавай работы. Нам здаецца, што маса студэнтаў, якія добра ацэньвае работу тэй часткі інтэлігенцыі, якая сумленна працуе на карысць нашага соц. будаўніцтва да іх адносіцца ня інакш, як да старшых таварышоў. А што датычыцца абавязковага ўважэння ў абідох слова таварыш, дык тут справа не такая-та простая. Бо прымушлі называць настаўнікаў, тыпу Піскуна, таварышам, гэта для пралетарскай часткі студэнцтва — надзвычайна цяжкая справа.

Далей у правілах прадугледжана, што пры суотрэчы студэнтаў і настаўнікаў, яны ўзаема вітаюць друг-друга. Дзіўна неяк, няўжо-ж да гэтага часу

у Мазыры не захоўваліся элементарныя правілы чалавечага прылічка. Але, мабыць, пад гэтымі словамі трэба разумець, што студэнт павінен выпягваць у струнку перад настаўнікамі, як стары гімназіст, дык гэта для нас невядома, чаму такая недагаворанасць маецца ў правілах.

Наогул мы хочам вам сказаць, што няўдала карыстаецца правіламі старога гімназіі, няўдала іх капіруе, можна было-б гэты раздзел дадаць правіламі з старога гімназіі, што «кожны гімназіст носіць форму, адмае шапку перад настаўнікам, чалуе яму руку, ну і падыходзіць пад благаслаўненне».

Ня думайце, што мы супроць узаемных прывітаньняў, але мы супроць іх аказьнявання, мы хочам, каб гэтыя прывітаньні былі шчырымі таварыскімі, а не прывітаньнямі прадугледжанымі «правіламі» ўнутранага распарадку.

БУРСАЦКІЯ ПАСЬЛЯ-ДОУЦЫ

Заброімся чарпненьнем і будзем чытаць далей гэтыя правілы. У раздзеле агульнае трыманьне студэнтаў прадугледжана:

«Кожны студэнт, дзе-б ён ні знаходзіўся павінен трымаць сябе культурна і ня ўжываць лаяккі, не дапускаць грубасці, саблюдаць чаргу, сачыць за правіламі гігіены, не плаваць і не сарчыць на падлогі, выціраць ногі, зачыняць за сабою дзверы. Студэнт не павінен прымаць удзелу ў п'янках, мяшчанскіх вычарках, рэлігійных абрадах і г. д.»

Мы апускаем такія выразы, як рабіць заўвагі, як зьвяртацца да адміністрацыі, як перацігваць шафы і г. д. мы хочам толькі растлумачыць гэты раздзел. Аказваецца, мазырскага адміністрацыі і грамадзкіх кіраўнікоў тэхнікуму зьяўляюцца ня толькі добрымі паслядоўцамі чэхаўскіх герояў. Яны пашлі далей. Яны хочунь уваскрэсьці ў савецкім тэхнікуме старыя бурсацкія парадкі. Думаюць знішчыць такое сацыяльнае зло, як п'янка, лаянка, і іншыя хібы быту правіламі ўнутранага распарадку. Памялоўскі, калі пісаў «очерки бурсы», ён надзвычайна добра вывёў тыпаў — Гораблагадзіка, Таўлі, Аксюткі, і іншых герояў бурсы, якія выхоўваліся на правілах, якія па форме выконвалі ўсё, а па сутнасці дэманстравалі зьязвечальна над існаваўшымі тады парадкамі. Замест кляпатывай упартай выхаванчай работы, адміністрацыя бурсы задавалася рапрацыванымі правіламі думала, што ўсё ў парадку. Марыла аб тым, што яна выхоўвае сьвядомых, адукаваных людзей. За-

мест гэтага бурса была добрым пастаўшчыком хулігаў, распусьнікаў, рэцывістаў і іншых дэкаваных элементаў. Мы гэтым ня хочам сказаць, што мазырскага кіраўнікі тэхнікуму поўнасьцю хочунь перанесці «вопыты» бурсы ў нашу сучаснасць. Але-ж аб'ектыўна, як-бы яны гэтага ня ўхіляліся, нападаюць у гэтых ба-логах. Зараз нават дашкольніку вядома тое, што такія сацыяльныя недарэчнасьці якія засталіся нам ад старога, ня знішчым прыказамі. Задаём новага чалавека ня выкуеш. Тут патрэбна упартая, кляпатывая выхаванчая работа сярод студэнтаў, якой павінны займацца ўсе грамадзкія арганізацыі тэхнікуму. Абежнік і загад можа толькі, па форме загнаць у нутро ўсе тыя балачкі і вынікі, якія маюцца ў быту студэнцтва, але ня знішчыць іх.

Ня будзем займаць больш увагі чытача над тым, «як павінен перадв'іцца студэнт у час заняткаў». У якіх выпадках студэнт можа выхадзіць з аўдыторыі без дазволу настаўніка і г. д. — гэтыя словы добра гавораць самі за сябе, іх могуць напісаць людзі маючыя цыркулярны, але не пэдагогічныя зольнасьці. Спынімся на апошнім раздзеле правіл, па пытаньню аб інтэрнацыянальным выхаванні студэнтаў: У правілах гаворыцца:

ДА ЧАГО ДАВЕЎ БЮРОКРАТЫЧНЫ, ЧЫНОЎНІЦКІ ПАДЫХОД

«Ні ў малейшай ступені не павінна адчувацца нацыянальнай розніцы. Моманты антысэмізму і шовінізму, у якім бы замаскіраваным выглядае яны не правільныя, павінны кляміцца, як пазорная спадчына мінулага». Аб чым гаворыць гэтая бізгалузія. Яна гаворыць аб тым, што людзі, альбо ня хочунь зразумець, альбо ігнаруюць дырэктывы партыі па інтэрнацыянальнаму выхаванню. Ці-ж можны ліквідаваць нацыянальную розніцу прыказам. Да такой бізгалузіі дзёньні маглі ладзіцца людзі не бачачы нічога далей свайго носа. Толькі салтыкоў-шчэдрынскія героі думалі ўсе жыццё чалавека, надначалі аб'ектыўна і закону і што кіруючы слай грамадзян зьяўляюцца прыказам. Нельга ні ў якім разе дапусьціць таго, каб замест шырокай інтэрнацыянальна-выхаванчай работы сярод студэнцтва, тварыліся справы прыказнага парадку. Як-бы вы ні лічэлі, а аб'ектыўна вашымі правіламі вы льеце воду на млын клясавага ворага.

З пачатку і да канца чырвоны п'іткай па ўсіх правілах праходзіць чыноўнічы, бюрократычны падыход

у адносінах упарадкаваньня быту студэнцтва. На вялікі жал, гэтыя правілы былі зацьверджаны і бюро камсамольскай ячэйкі тэхнікуму. Такі дзяляцкі падыход ячэйкі да разбору такога складанага пытаньня, сьведчыць аб тым, што кіраўнікі камсамольскай ячэйкі ня ўцямілі сабе задач якія стаяць перад савецкай працоўнай школай. Гэтыя правілы надзвычайна яскрава сьведчаць аб тым, як людзі могуць адаравацца ад акаляючага жыцця, як людзі сваімі дзеямі могуць аб'ектыўна скрываць задачы стаячыя перад савецкай школай. Уважэньне такіх правіл — палітычна-школьная рэч. Гэтыя правілы зьяўляюцца атрыжкай з боку асобных настаўнікаў і кіраўнікоў камсамольскай ячэйкі, якія трапілі пад уплыў былых людзей, аднавіў парадкі старога гімназіі.

Мы цалкам згодны з палітычнай ацэнкай гэтых правіл вынесенай Мазырскай Акруткам камсамолу. Мы хочам, каб гэтыя канкрэтныя прыклады працягваньня ў нашы савецкія школы пад шыльдай правіл, парадкаў старога гімназіі і пансіёнаў «благородных девиц», уцямілі сабе раз на заўсёды тыя людзішкі, што працягнуць ім гэты ня ўдасца. Іх песнячка сьпята. Той хто ня хоча стаць на савецкую пляцоўку, хто ня хоча актыўна ўдзельнічаць у нашым сабудаўніцтве, хто марыць аб аднаўленьні старых парадкаў, той будзе адкінуты ад нашай савецкай сучаснасьці і ад нашай школы. Мы хочам, каб лепшая савецкая частка настаўніцтва тэхнікуму каб шырокае маса камсамольцаў, партыйцаў і беспартыйных студэнтаў абгаварылі гэтыя правілы і далі-б рашучы адпор тым творцам «добрых спраў», якія па сутнасці льець воду на млын клясавому ворагу.

Мы канчаем словамі сміх правіл у якіх гаворыцца:

«Толькі пры такой арганізацыі жыцця і працы мы зможым выканаць тыя вялікія задачы, якія стаяць перад намі, толькі тады мы выхаваем з сябе арганізатараў працоўных мас, будаўнікоў новай сацыялістычнай грамады».

Не, таварышы, гэтымі правіламі вы можаце выхавань не актыўных удзельнікаў сацыялістычнай грамады, вы можаце выхавань гэтымі правіламі беспрабунных дзяляг, людзей у футляры.

А. С.

Прамова тав. Сталіна на ўсесаюзнай канфэрэнцыі аграрнікаў-марксыстых

(Канец. Пачатак гл. у №№ 969, 970 і 971)

КЛАСАВЫЯ ЗРУХІ І ПАВАРОТ У ПОЛІТЫЦЫ ПАРТЫІ

Нарэшце пытаньне аб класавых зрухах і наступленьні сацыялізму на капіталістычныя элементы вёскі. Характэрная рыса нашае работы ў апошні год заключаецца ў тым, што мы, як партыя, як савецкая ўлада: а) разгарнулі наступленьне па ўсім фронце супроць капіталістычных элементаў вёскі і б) гэта наступленьне дало і працягвае даваць, як вядома, відавочныя станоўчыя вынікі. Што гэта значыць? Гэта значыць, што ад палітыкі абмежаваньня эксплёататарскіх тэндэнцый кулацтва мы перайшлі да палітыкі ліквідацыі кулацтва, як класу. Гэта значыць, што мы прарабілі і працягваем рабіць адзін з рашучых паваротаў ва ўсёй нашай палітыцы.

Да апошняга часу партыя стаяла на пазіцыі абмежаваньня эксплёататарскіх тэндэнцый кулацтва. Вядома, што гэта палітыка была агульнай асновай на VIII зьездзе. Яна, гэта самая палітыка, была зноў агульнай асновай пры ўважэньні нэпу і на XI зьездзе партыі. Усе пампюныя вядомыя ліст Леніна на імя Прэбражэнскага (1922 год), ён зноў зварацаецца да пытаньня аб патрэбнасьці правядзеньня такой іменна палітыкі. Яна была, нарэшце, падцьверджана XV зьездам нашае партыі. Яе і праводзілі мы да апошняга часу. Ці правільна была гэта палітыка? Так, яна была зьяўляюцца правільнаю. Ці маглі мы год, або гады тры назад распачаць такое наступленьне на кулацтва? Ці маглі мы тады разлічваць на посьпех такога наступленьня? Не, не маглі. Гэта было-б небясьпеч-

нейшым авантурызмам. Гэта было-б небясьпечнайшае гульнёй у наступленьне. Бо мы напэўна сарваліся-б на гэтым і сарваліся ўзмацнілі-б пазіцыі кулацтва. Чаму? Таму, што ў нас ня было тых апорных пунктаў у вёсцы ў выглядзе шырокае сеткі савгасаў і колгасаў, на якіх можна было-б базавалася пры рашучым наступленьні на кулацтва. Таму, што мы ня мелі тады магчымасці замяніць капіталістычную вытворчасць кулака сацыялістычнай вытворчасцю ў выглядзе колгасаў і савгасаў. У 1927 годзе з'яўляюцца траціцкія опозіцыі ўзмацняюцца навізвала партыі палітыку неадкладнага наступленьня на кулацтва. Партыя не пайшла на гэтую небясьпечную авантуру, бо яна ведала, што сур'ёзныя людзі ня могуць дазволіць сабе гульню ў наступленьне.

Наступленьне на кулацтва ёсьць сур'ёзная справа, яго нельга зьмешчаць з дэкламацыяй супроць кулацтва. Яго нельга таксама зьмешчаць з палітыкай драпаньня кулацтва, якую ўзмацняюць партыі з'яўляюцца траціцкія опозіцыі. Наступаць на кулацтва, гэта значыць зламаць кулацтва, ліквідаваць яго, як класу. Па-за гэтымі мэтадамі наступленьне ёсьць дэкламацыя, драпаньне, пустазвонства, усё што хочаце, толькі не сапраўднае большавіцкае наступленьне. Наступаць на кулацтва, гэта значыць падрыхтавацца да справы і ўдарыць па кулацтва, ды ўдарыць па ім так, каб яго ня здолела больш падняцца на ногі. Гэта і называецца ў нас, у бэльшавікоў, сапраўдным наступленьнем.

Ці маглі мы распачаць такое наступленьне з разлікам на посьпех год пачаць, або гады тры таму назад? Не, не маглі. Сапраўды, кулакам вытвараў у 1927 г. больш 600

мільёнаў пудоў хлеба, а вывозіў з гэтае сумы ў парадку ўнутрыясковага абмену 130 мільёнаў пудоў. Гэта даволі сур'ёзная сіла, з якой нельга ня лічыцца. А колькі вытваралі тады нашы колгасы і савгасы? Каля 80 мільёнаў пудоў, з якіх вывезьлі на рынак (таварны) хлеба каля 35 мільёнаў пудоў. Судзіце самі, ці маглі мы тады замяніць кулацкую вытворчасць і кулацкі таварны хлеб вытворчасцю і таварным хлебам нашых савгасаў і колгасаў? Ясна, што не маглі. Што значыць пры такіх умовах распачаць рашучае наступленьне на кулацтва? Гэта значыць напэўна сарвацца, узмацніць пазіцыі кулацтва і застацца без хлеба. Дык вось чаму мы не маглі і не павінны былі распачаць тады наступленьне на кулацтва, на перабор авантурыскай дэкламацыі з'яўляюцца траціцкія опозіцыі. Ну, а зараз? Як цяпер абстаіць справа?

Цяпер мы маем выстарчальную матэрыяльную базу для таго, каб ўдарыць па кулацтва, зламаць яго супраціўленьне, ліквідаваць яго, як класу і замяніць яго вытворчасцю вытворчасцю колгасаў і савгасаў. Вядома, што ў 1929 годзе вытворчасць хлеба ў колгасах і савгасах складала ня менш 400 мільёнаў пуд. (на 200 мільёнаў менш, чым валавая прадукцыя кулакаў гаспадаркі ў 1927 годзе). Вядома, далей, што ў 1929 годзе колгасы і савгасы далі таварнага хлеба больш на 130 мільёнаў пуд. (г. зн. больш чым кулак у 1927 годзе). У 1930 годзе валавая хлебная прадукцыя колгасаў і савгасаў будзе складаць ня менш 900 мільёнаў пудоў (г. зн. больш чым валавая прадукцыя кулака ў 1927 г.), а таварнага хлеба дадучы яны ня менш 400 мільёнаў пудоў (г. зн. многа больш,

чым кулак у 1927 г.). Вось як у нас, таварышы, цяпер стаіць справа.

Цяпер мы маем, як вы бачыце, матэрыяльную базу для таго, каб замяніць кулацкую вытворчасць вытворчасцю колгасаў і савгасаў. Вось чаму нашае наступленьне на кулацтва мае няпераспэчны посьпех. Вось як трэба наступаць на кулацтва, калі гаварыць пра сапраўднае наступленьне, а не абмежаваньне пустапарожняга дэкламацыяй супроць кулацтва. Вось чаму мы перайшлі ў апошні час ад палітыкі абмежаваньня эксплёататарскіх тэндэнцый кулацтва да палітыкі ліквідацыі кулацтва, як класу.

Ну, а як-жа быць з палітыкай раскулачваньня? Ці можна дапусьціць раскулачваньне ў раёнах калектывізацыі, пытаюць з розных бакоў. Сьмешнае пытаньне! Раскулачваньне нельга было дапусьціць пакуль мы стаялі на пункце погляду абмежаваньня эксплёататарскіх тэндэнцый кулацтва, пакуль мы ня мелі магчымасці перайсьці ў рашучае наступленьне супроць кулацтва, пакуль мы ня мелі магчымасці замяніць кулацкую вытворчасць вытворчасцю колгасаў і савгасаў. Тады палітыка недапушчальнасьці раскулачваньня была неабходна і правільнаю. А цяпер?

Цяпер іншая справа. Цяпер мы маем магчымасць павесці рашучае наступленьне супроць кулацтва, зламаць яго супраціўленьне, ліквідаваць яго, як класу, і замяніць яго вытворчасцю вытворчасцю колгасаў і савгасаў. Цяпер раскулачваньне праводзіцца самімі бядняцка-середняцкімі масамі, якія ажыццяўляюць суцэльную калектывізацыю. Цяпер раскулачваньне ў раёнах суцэльнае калектывізацыі ня ёсьць ужо простая адміністрацыйная мера. Цяпер раскулачваньне зьяўляецца там складанай часткай стварэньня і разьвіцьця колгасаў. Вось чаму сьмешна і нясур'ёзна гаварыць цяпер пра раскулачваньне. Зьнішчыць галаву па валомах ня плачуць. Ня менш сьмешным здаецца другое

пытаньне: ці можна пусьціць кулака ў колгас? Зразумела нельга яго пусьціць у колгас. Нельга, бо ён зьяўляецца заклятым ворагам колгаснага руху. Здаецца ясна.

ВЫЗДАДЫ

Вось таварышы 6 вузлавых пытаньняў, міма якіх цяжка прайсьці тэарэтычна праца нашых аграрнікаў марксыстых. Значэньне гэтых пытаньняў заключаецца перш за ўсё ў тым, што марксысцкая іх распрацоўка дае магчымасць выкарачоўваць з карэньнямі ўсё і ўсялякія буржуазныя тэорыі якія пашыраюцца часамі, і сораму нашаму, нашымі таварышамі-комуністамі і якія засьмечваюць галавы нашым прантыкам. А выкарачоўваюць гэтыя тэорыі і адкінуць іх прэч даўно было-б варты. Бо толькі ў бязьлітнай барацьбе з гэтымі тэорыямі можа вырасьці, умацавацца тэарэтычная думка аграрнікаў-марксыстых.

Значэньне гэтых пытаньняў, нарэшце ў тым, што яны надаюць новае аблічча старым праблемам эканомікі пераходнага перыяду. Па новым стаўіцца цяпер пытаньне аб нэпе, класах, колгасах, эканоміцы пераходнага перыяду. Трэба выкрыць памылку тых, якіх, якіх нэп неабходна толькі для суз'язі паміж горадамі і вёскамі. Нам патрэбна ня ўсякая сувязь паміж горадамі і вёскамі. Нам патрэбна такая сувязь, якая забясьпечвае перамогу сацыялізму. І калі мы прытрымліваліся нэпу, дык таму, што ён служыў справе сацыялізму. А калі ён перастае служыць справе сацыялізму, мы яго адкінем чорту. Ленін гаварыў, што нэп увядзены ўзур'ёз і надоўга. Але ён ніколі не гаварыў, што нэп увядзены назаўсёды.

(КАНЕЦ НА 3-ЯЙ СТАРОНЦЫ)

Да вясеньняй сяўбы

ЯШЧЭ НЯМА УДАРНАСЬЦІ І БАЯВЫХ ТЭМПАУ

Па-большавіцку ўзяцца за справу стварэньня насенных фондаў

ДА 15-ГА СТУДЗЕНЯ ПАВІННА БЫЦЬ ЗАГАТОЎЛЕНА ПАТРЭБНАЯ КОЛЬКАСЬЦЬ НАСЕННЯ ВАСНОВЫХ КУЛЬТУР

СТВАРЫЦЬ ФОНДЫ НАСЕННЯ

Аднэй з галоўнейшых задач у правядзеньні вясеньняй пасьпэўнай кампаніі зьяўляецца пашырэньне пасьпэўнай плошчы на менш як на 6 проц. у параўнаньні з мінулым годам.

Пашырэньне пасьпэўнай плошчы павінна пайсьці па лініі скарачэньня незанятага папару і скарачэньня для гэтай мэты яшчэ некарыстаных зямель, выганаў і інш. Для таго, каб пасьпэўна выканаць заданую павялічэньня пасьпэўнай плошчы на 6 проц., каб сапраўды ахапіць усю праектуемую плошчу яравымі пасьпэўкамі, неабходна забяспечыць савгасы, колгасы і бедняцка-серадняцкія гаспадаркі насенным матэрыялам.

Кулацкі элемент вёскі паспрабуе скараціць пасьпэўную плошчу. Скарачэньне кулацкай пасьпэўнай плошчы ня толькі паўнасьцю павінна быць пакрыта пашырэньнем пасьпэўнай плошчы ў колгасах і бедняцка-серадняцкіх гаспадарках, але і незасяная зямля кулаком павінна быць ад яго адабрана і засяная бедняцка-серадняцкай часткай вёскі.

У апошні час з боку часткі гаспадарак, якія ўступаюць, або мяркуюць ўступіць у колгасы, налягаюцца выпадкі прадажы насенных запасаў і скарачэньня іх на спажывецкіх патрэбы ў надзеі атрымаць насенне з дзяржаўнага фонду, што зьяўляецца аднэй з небясьпек у выкананьні пляну сельска-гаспадарчай кампаніі 1930 году. Трэба максымальна скараціць мясцовыя запасы насення і прыняць захады да захаваньня іх, уключаючы барацьбу з тым, хто займаецца разбазарваньнем і спажываньнем запасаў насення.

Наш лёзунг—100-процэнтнае за-

бесьпечаньне колгасаў уласным абагуленым насеннем. Улічваючы ўсю важнасьць гэтай справы, трэба зараз-жа прыступіць да арганізацыі непарушных насенных фондаў, асабліва ва ўноўарганізаваных колгасах у такім разьмере, каб поўнасьцю засяць праектуемыя яравыя кляны.

Асабліва зьяўняецца ўвагу на ўтварэньне абагуленых насенных фондаў у раёнах сучаснай калектывізацыі, у якіх строга вучот і кантроль усяго насення ў аб'яднаных сьляніскіх гаспадарках забараніўшы ім прыватны продаж насеннага матэрыялу, без дазволу праўленьня колгасу.

Пастановы аб утварэньні абагуленых насенных фондаў ва ўноўарганізаваных колгасах і раёнах сучаснай калектывізацыі павінны выносіцца агульным сходам колгаснікаў, якім вызначаецца кожнай гаспадарцы ўступіўшы ў колгас пэўная лічба насення, якая ўносіцца гэтай гаспадаркай. Пры вызначэньні пэўных лічбаў, гэтым гаспадаркам трэба мець клясавы падыход.

Адначасова трэба правесці і шырокае растлумачэньне, што тыя гаспадаркі, якія ліквідуюць свае насенныя фонды, ня будуць прымацца ў колгасы. Таксама трэба безадкладна прыступіць да абмену звычайнага насення на гатунковае.

Мобілізаваць грамадзкую думку колгаснікаў і бедняцка-серадняцкага актыву вёскі вакол пытаньня аб арганізацыі абагуленых насенных фондаў і да 15 студзеня пачаць стварэньне насенных фондаў скончыць.

Х. Б.—к.

За ўдарнасьць у падрыхтоўцы да вясновай сяўбы

Стварыць пералом—безадкладная задача комсамолу

ЦК УсеЛКСМ тэлеграфна прапанаваў усім акругакам комсамолу безадкладна ўзмацніць удзел комсамолу па падрыхтоўцы да вясновай сяўбы.

— ЦК УсеЛКСМ прымушае канстантаваць—гаворыцца ў тэлеграме—слабы ўдзел комсамолу ў падрыхтоўцы да вясеньняй пасьпэўнай кампаніі, павольную раскатку камітэтаў і бяздзейнасьць ячэйкі. Мобілізуюцца масы на разгортваньне спажывецкай кампаніі на выкананьне пляну вясеньняй сяўбы з перавышэньнем і па сучаснай калектывізацыі сёл і раёнаў.

Неабходна актывна ўдзельнічаць у перавыбарках коопэратывных і колгасных органаў. Уплатную прыступіць да вырашэньня жывёлаводчай праблемы.

Умацаваньне колгасаў, падрыхтоўка кадраў, аграпрапаганда, работа па экспорту і іншых гаспадарчых мерапрыемствах, якія забяспечваюць посьпех пасьпэўнай кампаніі, павінны стаць у цэнтры работы комсамолу.

На сучаснай калектывізацыі сёл і раёнаў.

Неабходна актывна ўдзельнічаць у перавыбарках коопэратывных і колгасных органаў. Уплатную прыступіць да вырашэньня жывёлаводчай праблемы.

Умацаваньне колгасаў, падрыхтоўка кадраў, аграпрапаганда, работа па экспорту і іншых гаспадарчых мерапрыемствах, якія забяспечваюць посьпех пасьпэўнай кампаніі, павінны стаць у цэнтры работы комсамолу.

ЧАКАЮЦЬ ДЫРЭКТЫЎ

Падрыхтоўка да вясновай сяўбы павінна ўжо распадацца, але Рас-саская комсамольская ячэйка па гэтым пытаньні нічога не зрабіла і ўсё чакае дырэктыву райкому аб разгортваньні працы да вясновай сяўбы.

Трэба адзначыць, што бюро ячэйкі не праўдліва ніякай самадзейнасьці ў справе таго, каб падрыхтоўка да вясновай сяўбы стала

стрыжнем штодзённай ячэйковай працы.

Ячэйцы трэба заняцца гэтым пытаньнем і папярэдзіць такіх вынікі працы, якія атрымаліся ў час правядзеньня асенняй пасьпэўнай кампаніі калі не адзіна комсамолец не ачысьціў насення і не паклапаціўся аб арганізацыі калектывных аб'яднаньняў у вёсцы.

Л. Абрамовіч.

Прамова тав. СТАЛІНА

Трэба таксама паставіць пытаньне аб палітарызацыі марксысцка-тэоры аднаўленьня. Трэба распрацаваць пытаньне ў сьхеме пабудовы бальнага нашча народнае гаспадаркі. Тое, што опублікавана ЦСУ ў 1926 г. у выглядзе бальнага народнае гаспадаркі, зьяўляецца не бальнасам, а іграю лічбаў. Не гадзіцца таксама трактаваньне Базарава і Громана праблемы бальнага народнае гаспадаркі. Сьхему бальнага народнае гаспадаркі СССР

павінны выпрацаваць рэвалюцыйныя марксысты, калі яны наогул хочуць займацца распрацоўкаю пытаньняў эканомікі пераходнага перыяду.

Было б добра, калі б нашыя марксысты-эканамісты выдзелілі спецыяльную групу работнікаў для распрацоўкі праблем эканомікі пераходнага перыяду ў новай іх пастаноўцы.

(Канец).

Рыхтуемца да вясновай сяўбы

Вільшчынская ячэйка ЛКСМБ (Койданаўскі раён), разгарнула працу па падрыхтоўцы да вясновай сяўбы. Комсамольцы прымацаваны да вёсак, якія групамі вядуць работу па правядзеньні вясновай сельска-гаспадарчай кампаніі.

Ужо складзены пляны прасоўваньня зерначышчальных машын С. Ш. М. па вёсках. Трыер "Трыумф" і іншыя машыны маюць нагрук, якія штодня прапускаюць некалькі соцень пудоў насення.

Трэба адзначыць, што сьляне рупіцца ачысьціць сваё насенне чым найхутчэй.

А. Жыгальскі.

Буйныя будынкі ў руках лішэнцаў

Дзякуючы блізарудасьці мінулага складу гарадзкога савету г. Полацку, шмат каштоўных будынкаў засталася не ізьцімі ў карысьць дзяржавы і імі карыстаюцца былыя гандлыры, лішэнцы і інш. капіталістычны элемент. Новы склад Гарсавету ў сучасны момант толькі спавідаецца і ўзьяў пытаньне аб муніцыпалізацыі гэтых памяшканьняў. Для характарыстыкі возьмем толькі некалькі прыкладаў—вось яны:

Гурэвіч Шмуйла і К-а, жых. па Ленінскай вул. № 66 карыстаецца аднапавярховым каменным домам, пры якім маецца флігэль, складачная і інш. памяшканьні.

Баркан Роха, К-Маркса № 68 карыстаецца каменным двухпавярховым домам каштоўнасьцю 10.375 руб.

Баркан Бейнус, К-Маркса № 70 карыстаецца домам, каштоўнасьцю 31.380 р. (каменны двухпавярховы дом, два флігэлі і складачнае памяшканьне).

Дынер Зіна, К-Маркса 61, карыстаецца будынкамі, каштоўнасьцю 15.320 р. (двух павярховы каменны дом).

Думау Нохім, Вароўскага 14, мае двухпавярховы каменны дом, каштоўнасьцю 14.125 р.

Фельдман Мар'яся карыстаецца каменным двухпавярховым домам каштоўнасьцю 15.740 р., жых. у г. Полацку па Вароўскай № 12.

Брэйда Рэйза, Леніна 46, каменны двухпавярховы дом, каштоўнасьцю 44.155 р.

Гунзбург Мордух, жых. па К-Маркса нум. 46, каменны двухпавярховы дом (крама і склад), каштоўнасьцю 14.225 р.

Беленькі Вульф, жых. К-Маркса 62-20 мае каменны двухпавярховы дом і падвал прыстасаваны для хлебапечкарні, усяго каштоўнасьцю на 17.430 р.

Гушча Ксенія, К-Маркса 10, мае каменны дом і краму, каштоўнасьцю 10.300 р.

Пальчэўская Ганна, Стралоккая 40, мае каменны дом і сад.

Дуброўскі, жых. па вул. Таўстога, былы поп Полацкай сямінарыі, мае двухпавярховы каменны дом на 12.225 р.

Гэта толькі частка чужага элементу, які сумеў захаваць у сваіх руках дзяржаўную каштоўнасьць, мы ставім пытаньне вярнуць толькі адабраць ад іх гэтыя будынкі, але і прыцягнуць вінаватых асоб да адказнасьці, якія далі магчымасьць ім да сёньняшняга дня карыстацца гэтымі памяшканьнямі.

Алеша Удалы.

Апрача усяго гэтага Полацкі сельбанк выдаваў прыватнікам вялізарныя сумы крэдыту быццам-бы на... разьвіцьцё будаўніцтва.

А. У.

РАШУЧА БІЦЬ ПА ТЭОРЫІ І ПРАКТЫЦЫ ПРАВЫХ

ПРАВАМ ПРАВАГА ЎХІЛУ Ў НЕКАТОРЫХ ЯЧЭЙКАХ НЕ ДАЕЦА НАЛЕЖНАГА АДПОРУ

Выключыць з комсамолу кулацкага падпывалу

У Віцебскай чыгуначнай арганізацыі комсамолу меліся і маюцца моманты праўдліва правага ўхілу. Калектыву комсамолу прымірэнца адносіцца да праўдліва правага ўхілу, і на іх не раэгуе.

На справаздачным сходзе сэкратар калектыву чыгункі тав. Аляніцкі, на запытаньне:

"Чаму ня выключан з комсамолу тав. Сьвянкоўскі, — правы ўхіліст, адказвае:

"Мы вядзем з ім ідэалёгічную барацьбу" (?).

Якой была гэта ідэалёгічная барацьба, якія яна мела формы, аб гэтым Аляніцкі не палічыў патрэбным сказаць.

У выніку гэтага мы маем і зараз адкрытыя выступленьні прыхільна ўхіліст.

На калектывным сходзе чыгункі

комсамольскай ячэйкі № 9, Сьвянкоўскі выступае і гаворыць:

"Таварышы! Пяцігадовы плян разьвіцьця народнай гаспадаркі гэта ня плян, а фантазія. Уся ўвага аьвартэецца на цяжкую індустрыю. Але на чорта нам нейкія трактарныя калёны. Імі падноскаў не падаб'еш, кашуль не пашыеш".

Вось куды дакаціўся тав. Сьвянкоўскі. Ці магчыма каб у арганізацыі трымалі комсамольца, які фактычна скаціўся з клясавых рэак. Кулацкаму падпывалу ні аднаго дня ня можа быць месца ў шэрагах ланіскай арганізацыі. Віцебскай арганізацыі трэба прыняць усе захады і даць рашучы адпор такім правам і блызытасна ачышчацца ад прыхільна ўхіліст тыпу Сьвянкоўскага

г. Віцебск.

У балоце дзеляцтва

На адным з пасьпэўнага бюро Дрыскай, местачковай ячэйкі ЛКСМБ разглядалася справа комсамольца Шамбата, які абываваўся ў адмаўленьні ўступіць у колгас, а таксама і ў незаконным трыманьні рэвольвера.

Шамбат на агульным сходзе ячэйкі—дзе стаяла пытаньне аб добраахвотным запісу комсамольцаў у колгасы, каб паказаць сябе актывным комсамольцам, першы запісваецца ў колгас.

Калі-ж справа дайшла да ўступленьня яго, дык Шамбат заявіў: "запісвацца ў колгас—гэта адно, а пайсьці—другое".

Гэты факт гаворыць на колькі комсамолцаў Шамбат сапраўды зьяўляецца правадніком у вёсцы ўсіх мерапрыемстваў парты і на колькі ён "ідэяна-вытрыманы", комсамолец". Гэтае пытаньне бюро ячэйкі паставіла вынесці на агульны адчынены сход.

І што-ж.

На сходзе толькі паспрачаліся аб тым, што справу аб Шамбату трэба было-б разглядаць на зачыненым сходзе (?) пазаймаўся склучніцтвам і ў выніку ніякіх ні політычных ні арганізацыйных вывадаў з адносна "актыўнастага" Шамбата да калектывізацыі не зрабілі.

На сходзе ячэйкі ставілася пытаньне аб пасьпэўнай рабочага комсамольца ў яўрэйскі колгас. Але гэта таксама бюро змазала, бачыце знайшлі чалавек".

Трэба сказаць, што ячэйка нічога не зрабіла, як па калектывізацыі, так і па другіх політычных мерапрыемствах.

Ячэйка і ўсё бюро загразлі ў балоце дзеляцтва, яны па-дзеляцкі падыходзяць да аьенкі важнейшых політычных мерапрыемстваў, гэта стварыла рэальную небясьпечу спазваньня з клясавых рэак у балоце апарунізму.

Дзе-ж райком КСМ?—пад носам якога дзёнца такіх справы?

Ц

Мануіл.

Пісьменьнікі, мастакі, пэдагогі, публіцысты!

— ПРЫМЕЦЕ І ВЫКАНАЙЦЕ СОЦЫЯЛЬНЫ ЗАКАЗ АД ПАКАЛЕННЯ КАСТРЫЧНІКА. — ПРАЗ МАСТАЦКАЕ СЛОВА—ЗРАБЕЦЕ ДАСТУПНЫМІ ДЛЯ КОЖНАГА ДЗІЦЯЧАГА ўзросту ІДЭІ КОМУНІЗМУ. — ЗБАЎЦЕ ДЗІЦЕЙ АД НУДНАЙ БЕСКАРЫСНАЙ КНІЖКІ. ДАЙЦЕ ДЗЕЦЯМ ТАЛЕНАВІТУЮ КНІЖКУ, КНІЖКУ ІСКРЫСТУЮ, ЯКАЯ-Б ВЫКЛІКАЛА ЭНТУЗІЯЗМ, ПАКАЗВАЛА-Б БУДАЎНІЦТВА НОВАГА, СУПЯРЭЧНАСЬЦІ ГЭТАГА БУДАЎНІЦТВА, ЯКАЯ-Б ПРЫМУШАЛА ДЗІЦЯ РАЗУМЕЦЬ ХАРАСТВО ЖЫЦЦЯ, СЬМЯЯЦЦА, ЦЕШЫЦЦА.

Конкурс на лепшую дзіцячую кніжку

Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва і Народныя Камісарыят Асьветы БССР абвешчваюць шырокі ўсебеларускі конкурс на лепшую дзіцячую кніжку і лепшую дзіцячую пэсу.

Задачы конкурсу

1. Даць пакаленьню Кастрычніка нашымі акабратамі, піонэрам і школьнікам—радаснаю, падзьвіваю, таленавітаю, высока-мастацкую кніжку, якая-б пачынала поўна, яскрава і прайдзіла, у даступнай дзіцячаму разуменьню форме, адбівала-б ідэі камунізму, паказвала сьвешні дзень—час непасрэднага будаўніцтва сацыялізму.
2. Прыцягнуць старых, выявіць новыя кадры (з пэдагогаў, настаўнікаў, пролетарскіх студэнтаў, пачынаючых поэтаў, журналістаў, рабкораў і селькораў, работнікаў дашкольнага выхаваньня і г. д.) пісьменьнікаў для стварэньня беларускай пролетарскай дзіцячай кніжкі.

Тэмы

Прапануем усім жадаючым прыняць у конкурсе ўдзел на наступных тэмах для распрацоўкі іх у мастацкай і бэлэтрыстычнай форме.

1. БУДАЎНІЦТВА СОЦЫЯЛІЗМУ ў Саюзе Саветаў і будучая сусьветная кмуна.
2. САВЕТЫ, як форма пролетарскай дыктатуры і як самая вышэйшая форма дзяржаўнага ладу з усіх існаваўшых і існуючых.
3. ПЯЦІГОДКА і яе сацыяльнае значэньне. Выкананьне пяцігодкі ў чатыры гады.
4. БЕЛАРУСЬ ФАБРЫК І ЗАВОДАЎ (ператварэньне Беларусі ў індустрыяльна-аграрную краіну).
5. БУДУЕЦА КОМУНІСТЫЧНАЯ ВЁСКА. (Сувязь сельскай гаспадаркі, сацыяльна-эканамічна перавага буйной калектыўнай гаспадаркі над дробнай індывідуальнай).
6. НОВЫ КОМУНІСТЫЧНЫ БЫТ. (Культурная рэволюцыя. Як дзеці выходзяць самі ў нашых школах, піонэр-атрадах і г. д. дапамагаюць пролетарскай дзяржаве будаваць новае жыцьцё, новыя камуністычныя адносіны паміж людзьмі).
7. РЫСЫ НОВАГА ЧАЛАВЕКА. (Колектывізм. Як у піонэр-атрадах, у працоўнай палітэхнічнай школе, у гуртках і майстэрнях вырастае новы чалавек).
8. КОМУНІСТЫЧНАЯ ДЗІЦЯЧАЯ ОРГАНІЗАЦЫЯ. (Дзеці да пастановленьня ў піонэрскі атрад, піонэры, дзе іх актыўная грамадзка-карысная работа ў атрадзе, розныя паміж неарганізаванымі дзецьмі і піонэрамі).
9. ЧЫРЭЗНАЯ АРМІЯ—АБАРОНА САВЕЦКАГА САЮЗУ.
10. СУСЬВЕТНАЯ РЭВОЛЮЦЫЙНАЯ БАРАЦЬБА, яе асобныя яркія моманты ранейшых і апошніх часоў.
11. ПРОЛЕТАРЫ ўсіх краёў, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ! (Баявая міжнародная солідарнасьць).
12. КЛІСАВАЯ БАРАЦЬБА, як вынік разгортка сацыялістычнага будаўніцтва (перамога сацыялістычных элемэнтаў над капіталістычнымі, адкрытыя і замаскаваныя выступленьні клісавых ворага, клісавы вораг у савецкай школе, скарываньне ворагам дзіцей у сваіх інтарэсах і г. д.).
13. РЭВОЛЮЦЫЙНАЕ МІНУЛАЕ Савецкай Беларусі.
14. ПАНСЬКІ ўціск працоўнага народу ў Заходняй Беларусі.
15. ПАРТЫЗАНСКИ РУХ і беларуская акупацыя Беларусі (гэроі-партызаны).
16. ДЗЕЦІ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІСТЫ (ачышчэньне дзіцячай псыхікі ад атруты нацыянальнай варажасьці, шовінізму і г. д.).

17. УДАРНЫЯ ВЯЗБОЖНІКІ (рэлігія, як самае ганебнае з усіх існуючых на сьвеце, нисумяшчальнасьць рэлігіі з сьветатоглядам новага чалавека).

18. ІНІЦЫЯТЫВА КОМУНІСТЫЧНАЙ ДЗЕТВАРЫ. (Жаданьне аўладаць навукова-тэхнічнымі ведамі, юныя конструкторы, юныя вынаходцы, юныя тэхнікі і г. д.).

19. СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ—асобны буйны фабрыкі і заводы, пабудаваныя пры савецкай уладзе.

20. ПРЫРОДНЫЯ БАГАЦЫ БССР (Лес, торф і інш.).

21. ПРЫРОДНЫЯ БАГАЦЫ СССР.

22. РЕАЛІСТЫЧНАЯ ФАНТАСТЫКА сацыялістычнага будаўніцтва (якім будзе выглядаць Савецкі Саюз праз 5-10 год, як мы „заўтрашня“ ня будзем пазнаваць сябе „сёньняшніх“).

Можна пісаць і на іншыя тэмы, якія маюць сацыяльнае значэньне.

Прэміі

1-я прэмія	1000 руб.
2-я—4 прэміі	па 500 „
3-я—4 „	250 „
4-я—6 „	100 „

Усе рукапісы прэміяваны, а таксама і тыя, што прэміі не атрымалі, але прыняты БДВ да друку, аплачваюцца павышаным ганарарам: мастацкая проза—120 руб., пэсы—180 руб. за друкаваны аркуш. (1 аркуш—4000 літар.).

Умовы конкурсу

1. Кожная кніжка нямінуе форму пэўным чынам сацыяльную псыхіку дзіцей, а таму кожны твор, пасьлядзімы на конкурс, павінен мець ярка выражаную сацыяльную накіраванасьць, акрэсьленую сацыяльную мэту.
2. Дзіцячая кніжка павінна быць высока-мастацка напісана. Яна павінна даваць дзецям эмоцыі бадзёрасьці, эмоцыі радаснага ўспрымання сацыяльных процэсаў працы, адчуваньне жывой непарыўнай сувязі з калектывам.
3. Мова дзіцячай кніжкі павінна быць мастацка прастай, вобразнай, чыстай, зразумелай, мовай, якая навучае дзіцей лёгка і правільна выказваць свае думкі.
4. Ёльга замыкае дзіцячы творчы парывы ў вузкім коле знаёмых рэчаў. Кожная дзіцячая

кніжка павінна мець сваёй задачай пашырыць кругагляд свайго чытача.

5. Фантастыка ў дзіцячай кніжцы павінна мець пераважна рэалістычны, ды гульлівы характар і павінна быць цесна ўвязана з сацыяльна мэтай мастацкага твору.

6. Разьмер дасланай на конкурс дзіцячай кніжкі не павінен перавышаць: мастацкая проза—6 друк. аркушоў, пэсы—1 друк. аркуш.

7. Рукапісы могуць быць напісаны на беларускай, яўрэйскай, польскай, расійскай ды інш. мовах. Апошні тэрмін прысылкі рукапісоў 1 жніўня 1930 г.

8. Конкурс будзе закрытым. Гэта значыць, рукапісы трэба прысылаць выключна пад дэвізамі (умойнымі абазначэньнямі—словамі, сказамі) з адначасным дадаткам запячатаных канвэртаў пад тымі-ж самымі дэвізамі, у якіх хаваецца паведамленьне аб прызывішчы, імені і адрасе аўтара.

Дэвізныя канвэрты прэміяваных твораў ускрываюцца пасьля канчатковай пастановы савету журы аб выніках конкурсу. Дэвізы тых твораў, якім прэміі не атрымалі, але якія прызнаны годнымі для друку, ускрываюцца па згодзе аўтара.

9. РУКАПІСЫ ДАСЫЛАЦЬ НА АДРАС: МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63. БДВ, ЮНСЭКТАРУ. З паметкай „На конкурс дзіцячай кніжкі“.

Кожная кніжка нямінуе форму пэўным чынам сацыяльную псыхіку дзіцей, а таму кожны твор, пасьлядзімы на конкурс, павінен мець ярка выражаную сацыяльную накіраванасьць, акрэсьленую сацыяльную мэту.

2. Дзіцячая кніжка павінна быць высока-мастацка напісана. Яна павінна даваць дзецям эмоцыі бадзёрасьці, эмоцыі радаснага ўспрымання сацыяльных процэсаў працы, адчуваньне жывой непарыўнай сувязі з калектывам.

3. Мова дзіцячай кніжкі павінна быць мастацка прастай, вобразнай, чыстай, зразумелай, мовай, якая навучае дзіцей лёгка і правільна выказваць свае думкі.

4. Ёльга замыкае дзіцячы творчы парывы ў вузкім коле знаёмых рэчаў. Кожная дзіцячая

кніжка павінна мець сваёй задачай пашырыць кругагляд свайго чытача.

5. Фантастыка ў дзіцячай кніжцы павінна мець пераважна рэалістычны, ды гульлівы характар і павінна быць цесна ўвязана з сацыяльна мэтай мастацкага твору.

6. Разьмер дасланай на конкурс дзіцячай кніжкі не павінен перавышаць: мастацкая проза—6 друк. аркушоў, пэсы—1 друк. аркуш.

7. Рукапісы могуць быць напісаны на беларускай, яўрэйскай, польскай, расійскай ды інш. мовах. Апошні тэрмін прысылкі рукапісоў 1 жніўня 1930 г.

8. Конкурс будзе закрытым. Гэта значыць, рукапісы трэба прысылаць выключна пад дэвізамі (умойнымі абазначэньнямі—словамі, сказамі) з адначасным дадаткам запячатаных канвэртаў пад тымі-ж самымі дэвізамі, у якіх хаваецца паведамленьне аб прызывішчы, імені і адрасе аўтара.

Дэвізныя канвэрты прэміяваных твораў ускрываюцца пасьля канчатковай пастановы савету журы аб выніках конкурсу. Дэвізы тых твораў, якім прэміі не атрымалі, але якія прызнаны годнымі для друку, ускрываюцца па згодзе аўтара.

9. РУКАПІСЫ ДАСЫЛАЦЬ НА АДРАС: МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63. БДВ, ЮНСЭКТАРУ. З паметкай „На конкурс дзіцячай кніжкі“.

Савет журы

Народны поэт ЯКУБ КОЛАС, старшыня галоўнавуку проф. ІАНІКЕВІЧ, старшыня галоўпалітасьветы т. ГАЛАВАЧ; т. т. ЦЬВІКЕВІЧ (член праўленьня БДВ, заг. выд. адд.), ПАВАРОТНЫ (адк. рэдактару БДВ), БУКЛЕЙ (цб юп), РЫБІН (НКА) ГАРЛЮЗ (Піонэр Беларусі), ГЕЗІН (Юнгер Ленінца), ЯКІМОВІЧ (Іска Ільліча), АЛЕКСАНДРОВІЧ АЛЕСЯ, ЯНКА МАЎР, САВЕНАК П. (настаўнікі і аўтары), ЛАБАДАЕЎ (апад цк КПБ), Прадстаўнікі ад наступных арганізацый і ўстаноў: БелаППУ і яго нацыянальных сэкцыяў, „РОМБ“, „Узвышша“, часопісу „Асьвета“, Галоўліту і інспэктары дашкольнага і сацыяльнага выхаваньня НКА.

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ АСЬВЕТЫ БССР.

Наладзім сустрэчу спажыўца з рабочым

Ліст комсамольцаў заводу „Дрэваапрацоўшчык“ да спажыўцоў прадукцыі заводу

Задача выкапаньня пяцігодкі ў 4 гады не прайшла міма рабочых заводу „Дрэваапрацоўшчык“. Мы таксама перайшлі на новыя тэмпы работы, выдзем барацьбу за зьніжэньне сабекошту і павышэньне якасьці прадукцыі. Але палепшаньне якасьці прадукцыі без узделу ў гэтым самаго спажыўца зьяўляецца значнай перапоўкай у нашай рабоце. У большасьці выпадкаў і самі рабочыя, і адміністрацыя заводу ня ведаюць аб недахопах прадукцыі, якія ідзе з карпусоў заводу да спажыўца.

Комсамольскі калектыв заводу, улічваючы гэта, параніў арганізаваньне вечар сустрэчы рабочых заводу і тэх.персоналу са спажыўцом заводу і прадукцыі. Правесці вечар мы мяркуем у першай палове лютага. Мы заклікаем усіх спажыўцоў нашай прадукцыі даслаць матэрыял аб якасьці, яе для вечару, праз друк. Усе неда-

хопы заводскай прадукцыі павінны быць выкрыты для таго, каб у далейшым іх не паўтараць.

Не кажэце аб тым, што добра, гэта нам больш-менш вядома. Пакажэце нам нашы дрэнныя бакі, нашы недарэчнасьці.

Да вечару апрача друкаваньня зборнікаў на старонках „Чыронай Зьмены“ і інш. газет аб якасьці нашай прадукцыі пажадана даслаць пісьмовыя матэрыялы па адрасу: завадзі камітэт заводу „Дрэваапрацоўшчык“ для камісіі па правядзеньню вечару сустрэчы рабочых са спажыўцом. Такія-ж матэрыялы можна перадаваць па тэлефону—5-36 (два званкі).

З комсамольскім прывітаньнем на даручэньню бюро калектыву ЛКСМБ заводу—Шарэйна Н. Каральчук Р. Апінід І.

АБАРАЊЦЬ БАТРАКА

У кулака ВЯРБІМЫ ЯСКІ з хутара Бацэвічы (Готвіцкі сельсавет) працуе батрак, на якога не заключан працоўны дагавор. Кулак Вярбіма жоротна эксплуатуе батрака. Былі такія выпадкі, калі ён біў батрака колам і не даваў на працягу сутак есьці.

Батрак няпісьменны, што спрыяе большай эксплуатацыі яго кулаком. Батрачком і комсамольскай ячэйка не прынялі, захадаў, каб абараніць батрака ад напаў кулака-эксплуататара.

АН. ВАНДРОЎНЫ.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

(Ад нашых карэспандэнтаў)

ПАГРОМШЧЫНІ ПЕРАД ПРОЛЕТАРСКИМ СУДОМ

ГОМЕЛЬ, 2. Выяздная сэсія вярхоўнага суду БССР распачала слуханьне справы групы кіраўнікоў гомельскага аддзяленьня „Саюзу рускага народу“.

На лаве пасудных — кіраўнікі аддзелу—удзельнікі і арганізатары яўрэйскіх пагромаў у Гомелі і ў іншых гарадох Сьведкамі выступваюць пацярпеўшыя ў часе пагрому.

Працоўныя праваўляюць вялікую ўвагу да гэтай справы.

Справа аб прасьледваньні рабкора Вараб'ёва

У 298 нумары газэты „Чырвоная зьмена“ мы паведамілі, што на ст. Дрыса (Полаччына) у часе агульнага сходу чыгуначнікаў рабкор газэты „Гудок“ тав. Вараб'ёў нанёс сабе два цяжкія нажавых удары ў грудзі. Замах на самагубства быў зроблен з прычыны нячуваннага прасьледваньня і цькаваньня з боку памочніка начальніка станцыі Сямёнава.

У выніку расьледваньня ўсіх матэрыялаў па гэтай справе, —Сямёнаў зараз узяты пад варту. Распушчана бюро ячэйкі і мясцом профгаўзу, якія не рэагавалі на прасьледваньне рабкора.

Райком партыі спачатку недаацэньваў палітычнага значэньня гэтай справы і зараз прызнаў сваю памылку.

Справа аб прасьледваньні і цькаваньні рабкора Вараб'ёва будзе слухацца ў паказальным пярэдку.

3600 няпісьменных

У САМАХВАЛАВІЦКІМ раёне налічваецца 3600 чалавек няпісьменных у тым ліку 86 батракоў, 124 беднякі, 330 колгаснікаў. На сёньнешні дзень не выдзелена сярэд іх культурна-масавая праца. Слаба прыступілі да выкананьня дырэктывы аб зьніжэньні няпісьменнасьці сярод насельніцтва.

Ліст у рэдакцыю

Пры перадрукаваньні на машынным з чарнага майго артыкулу „Ленінскі КСМ на барацьбу за пролетарскую культуру“ пісанага карандашом, пасьля перадрукаваньня ў артыкуле глядзеў і зроблена некалькі памылак, так напрыклад: Замест—„Ленінскі комсамол Беларусі пачынае 1930 год працы, якая бязумоўна мае колэсальнае палітычнае значэньне“—надрукована: „Ленінскі комсамол Беларусі пачынаючы з 1930 году будзе займацца працаю, якая бязумоўна мае вялізарнае палітычнае значэньне“, гэтым зьмяняецца змест фразы, выходзіць, што нбы ЛКСМБ да 1930 году не займаўся вялікімі палітычнымі справамі.

2. Замест: „Навукова-дасьледчыя ўстановы“, надрукована: „Навукова-дасьледчай установы“.

Паштовая скрынка

Мішніну—„Перавыбары дэлегацкага пункту“, Хвастовічу—„Выбар дэлегата“, Цярэшчу—„Дэлегацыя актыўніцы“, С. Хаміцэвічу—„Мая прашаньне“—друкавацца ня будуць, матэрыял спэзніўся.

Свайму—„Прыклады комсамолцаў“—без адрасу, ня пойдзе.

Сафронаву—3 такімі поглядамі ў КСМ ня месца. „Правідовому“—Ці адпавядае ўсё гэта?, Рагоўскаму—„Я толькі... у Рагаве“, Алоу—„Вось тут слаба“, Рубініну—„Аб клубе“, Піоніну М.—„Шырэй культурасавую працу“, Э. К. Эльсіну—„Праспалі“, Чаромуху—„Аб Астрашчыцка-гарадзкой ячэйцы“, С. П.—„Падкулачнік Нямковіч выключан“—гэтыя допісы друкавацца ня будуць, яны напісаны суха, надзьвічна мала фактаў ды і тыя вельмі дробныя.

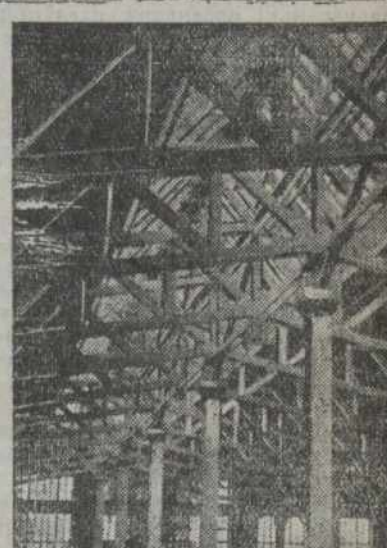
Ерашэну В.—„Трэба правесці школы“, Ясю—„Холод і гразь шкодзяць працы“, Собаю—„Арганізавалі 4 колгасы“, Алясаву—„Расьце колгас імя 16 партызан“, Сьмяротнаму—„Зьвярні ўвагу“, Пісарчыку—„Пара правучаць“, „Даць прыклад“, Абедучым—„Гігіена ў стадоўні №1,

Хто абароніць батрачку?

У вёсцы ЗАОЗЕР'Е (Лагойскі раён) заможнік СТАНКЕВІЧ С. трымае батрачку Паўлоўскую К., на якую сельбатрачком не заключыў працоўнага дагавору, ня глядзячы на тое, што яна ўжо працуе на працягу 10 месяцаў і заможнік КРАСОЎСКИ В. эксплуатуе батрачку ВАСІЛЕЎСКУЮ В., які не паведаміў на сёньнешні дзень сельбатрачка аб тым, што трымае работніка.

Сельбатрачком абарані батрачку ад зьдзеку кулакоў. БЯГУ-Я.

З фатоаапаратам на Гомелі

На адмыку: Унутраны від толькі што закончанага машына-будаўнічага заводу.

700 НОВЫХ УКЛАДЧЫКАЎ

Праца па вярбоўцы новых укладчыкаў у ашчэкасы ў нас заняпала. Глускай арганізацыя ЛКСМБ (Бабруйшчына) рашыла выправіць становішча, узяўшы на сябе ініцыятыву да 15 студзеня 1930 г. авербаваць 700 новых укладчыкаў на суму 2100 р.

Местачковая ячэйка рашыла ўцягнуць 50 укладчыкаў на суму 150 руб., ужо правесілі сваё заданьне і завербавалі ўкладчыкаў на суму 250 р.

У гэтую справу ўцягнуліся і піонэры, кожны атрад уцягвае па 10—20 укладчыкаў. В.Пархімовіч.

Ліст у рэдакцыю

3. Замест: „Культурнае сацыялістычнае будаўніцтва ідзе ў нас зусім добра, але пад-час сярэд густых удэлаў пролетарскай культуры ёсьць у нас ня мала ў некаторых мясцох і буржуазных шкодных для нас „плебел““. Надрукована: „Культурнае сацыялістычнае будаўніцтва пад час ідзе ў нас зусім добра. Сярэд густых удэлаў пролетарскай культуры ёсьць у нас ня мала ў некаторых мясцох і буржуазныя, шкодныя для нас „плебел““.

Атрымалася няправільна палітычная ацэнка напярмку культурнага сацыялістычнага будаўніцтва.

Замест: „Аб чым сьпываюць у нашых капэлях, хорах...“ Надрукована: „Аб чым анявадаюць у нашых капэлях, хорах...“

4-1-30 г. Я. Карэнеўскі.

Паштовая скрынка

К. і Х.—„Падтрымліваюць клясавых ворага“, Юнору—„Справаздача профкому“, Асе—„Чаму гэта так“, Влоковаму—„Грамадзкую працу ў вёсцы“, Мілінай—„Тра суботнік калектывізацыі“, Могінай П.—„Гаворач пра калектывізацыю“, Х.—„Удзел ШСМ у зьнішчэньні няпісьменнасьці“, Асюту—„Зрушчыкі сацыялістычнага будаўніцтва“, „Выхаваньне адсутнічае“, Ванчуковічу—„Угнаеньні“, Лайхтману—„Дагавор выкананы“, „Спаборніцтва на калектывізацыю вёскі“, П.—„Праца пачалася“, Калюкаму—„Піма клясавасьці“, „Такія настаўнікі нам непадтрымны“, Хадневічу—„Няма працы“, Дубу—„Аб ліквіданьні няпісьменнасьці“, Яну Муху—„Трэба навучыць беднату грамаце“, „Раз узяліся, дык выконвайце“, „Колгас Будзэпага ўзмацняе“, „Карты ня зьмяшчаюць будучы. На іх можна і патрэбна рэагаваць пра мисцовыя арганізацыі і насыценныя газэты.

Адказы рэдактар А. Джалюк

Галоўдзігбел 599

Менск, друкарня БДВ.